

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΓΚΥ ΝΤΕ ΤΕΡΑΜΟΝ

ΤΟ ΞΥΛΙΝΟ ΣΠΑΘΙ

Ο μεγάλος καλίφης 'Ααρούν - άλ - Ρασίντ συνήθιζε να βγαίνει ταχτικά τις νύχτες μεταμφιεσμένος, για να αντιλαμβάνεται μόνος του αν οι αστυνομικοί έκαναν καλά τις δουλειές τους κι' αν επικρατούσε τάξις στην πρωτεύουσά του.

Ένα βράδυ λοιπόν καθώς γύριζε στους δρόμους μεταμφιεσμένος σε έμπορο και συνοδευόμενος από τον πιστό του Γκιαφάρ, τον μεγάλο βεζύρη του, στάθηκε μπροστά σ' έναν ψηλό ξύλινο φράχτη που περιτοίχιζε ένα οικόπεδο. Εκεί, από μια χαραμάδα, είδε έναν άνθρωπο, που καθισμένος σε μια γωνιά, έτρωγε ήσυχα κι' έπινε ρακί, στο φως ενός λυχναριού που βρισκόταν επάνω σ' ένα παληό βαρέλι, το οποίο χρησίμευε για τραπέζι.

— Θα πάω να ρωτήσω αυτόν το φτωχό διάβολο, είπε ο καλίφης, για την κυβέρνησή μου. Από τους άπλοϊκούς ανθρώπους μαθαίνει συχνά κανείς την αλήθεια.

— Αρχηγέ των πιστών, φώναξε ο Γκιαφάρ τρομαγμένος, μην κάνεις αυτή την άποκτοιά. Μπορεί νανε κανένας επικίνδυνος κακοποιός που δεν θα διστάσει να σε χτυπήσει για να σε ληστέψει.

— Αν γίνη αυτό, θα κρεμαστής, για να μάθης ότι οι φύλακες έγιναν για τους κακοποιούς, οι οποίοι δεν επιτρέπεται να είναι ελεύθεροι σ' ένα κράτος που διοικείται καλά... Περίμενέ με εδώ...

Και αφήνοντας τον βεζύρη μισοπεθαμένο απ' την απειλή του, έσπρωξε μια σανίδα και μπήκε στο οικόπεδο.

Ο φτωχός άνθρωπος μόλις τον είδε σηκώθηκε εύγενικά και του είπε:

— Χαίρε, αδελφέ μου. Κάθησε απέναντί μου και μοιράσου μαζί μου, αν πεινάς, το φτωχό μου φαγητό.

Ο καλίφης κάθησε, έφαγε κι' έπειτα ρώτησε απότομα:

— Ποιός είσαι και τί δουλειά κάνεις;

— Αρχοντά μου, απάντησε ο άλλος, με λένε Μαχμούτ κ' είμαι το τρίτο παιδί ενός χαμάλη του λιμανιού. Δουλεύω για την ώρα σε κάποιον σιδηρουργό και κερδίζω τέσσερες δεκάρες την ημέρα, από τις οποίες ξοδεύω τη μία για ψωμί, την άλλη για προσφάι, την τρίτη για ρακί και την τέταρτη για λάδι στο καντήλι μου.

— Ωραία! είπε ο 'Ααρούν. Βλέπω πως είσαι ένας ευτυχισμένος άνθρωπος. Μά γιατί δεν βάζεις τίποτε κατά μέρος; Ποιός ξέρει τί σου γίνεται αύριο...

Ο φτωχός άνθρωπος υποκλίθηκε με σεβασμό προς το μέρος της Μέκκας και ψιθύρισε:

— Ο 'Αλλάχ που μου δίνει σήμερα να φάω, θα μου δώσει κι' αύριο.

Ο καλίφης τον εύχαρίστησε για την φιλοξενία του, τον καληνύχτισε και, αφού πήρε και τον βεζύρη, ξαναγύρισε στο παλάτι του. Μά θέλοντας να μάθη αν πραγματικά ο 'Αλλάχ θα φρόντιζε να θρέψη το πλάσμα του, έβγαλε πριν κοιμηθῆ μια διαταγή, με την οποία απαγόρευε στους σιδηρουργούς να ανοίξουν την άλλη μέρα τα μαγαζιά τους.

Την άλλη μέρα, κατά το ήλιοβασιλέμα, πήγε στο ίδιο μέρος όπου είχε πάει και την περασμένη νύχτα. Εκεί βρήκε τον Μαχμούτ να τρώη ήσυχα και ξεφνιασμένος είδε πως είχε διπλή μερίδα ψωμί, διπλή ρακί, διπλή προσφάι και δυο λυχνάκια στο τραπέζι του.

Τον ρώτησε πως είχε γίνει αυτό κι' εκείνος του απάντησε:

— Σήμερα το πρωί καθώς ξαναγύριζα θλιμμένος απ' το σιδηράδικο όπου δουλεύω, γιατί το βρήκα κλειστό, συνάντησα στο δρόμο μου έναν ζαχαροπλάστη, ο οποίος μου πρότεινε να με πάρη για ζυμωτή με όχτώ δεκάρες μεροκάματο. Έτσι σήμερα

μπόρεσα να αγοράσω διπλά απ' όλα. Γι' αύριο έχει ο 'Αλλάχ!...

Ο 'Ααρούν - άλ - Ρασίντ μοιράστηκε πάλι μαζί του το φτωχικό του δείπνο κι' έπειτα ξαναγύρισε στο παλάτι του, θαυμάζοντας από μέσα του την καλωσύνη του 'Αλλάχ.

Μά συγχρόνως απαγόρευσε στους ζαχαροπλάστες να ανοίξουν τα μαγαζιά τους μέχρι νεωτέρας διαταγῆς.

Έτσι, ο ζαχαροπλάστης που είχε πάρει τον Μαχμούτ στη δουλειά του, όταν εκείνος ξαναπήγε το πρωί για να δουλέψη, του είπε πως δεν τον χρειαζόταν. Τότε το φτωχό παλληκάρι άρχισε να τριγυρίζη μελαγχολικά στην πολιτεία, όταν ξξαφνα είδε μερικούς στρατιώτες του παλατιού που κυνηγούσαν χωρίς αποτέλεσμα κάποιον δολοφόνο.

Τον κυνήγησε κι' αυτός και στάθηκε πολύ τυχερός, γιατί κατώρθωσε να τον πιάσει.

Του μέτρησαν άμέσως έκατό πιάνστρα, με τα οποία είχε επικηρυχθῆ το κεφάλι του δολοφόνου, κι' επειδή παραπονέθηκε πως δεν εύρισκε σταθερή δουλειά, τον πήραν στην αστυνομία και του έδωσαν κι' ένα σπαθί, ως διακριτικό των καινούργιων του καθηκόντων.

Το βράδυ, καθώς ο καλίφης έκανε τον συνηθισμένο του περίπατο, δεν μπόρεσε να πιστέψη στα μάτια του: Το τραπέζι του Μαχμούτ ήταν γεμάτο από φαγιά και πιοτά που τα φώτιζαν πέντε λυχνάκια.

— Αρχοντά μου, είπε ο Μαχμούτ, ελόγα τον 'Αλλάχ! Χάρις στην καλωσύνη του 'Αλλάχ, μπορείς να φάς και να πιῆς όσο θέλεις.

Και του διηγῆθηκε τί του είχε συμβῆ.

Ο 'Ααρούν - άλ - Ρασίντ πείσμως πολύ. Αυτός ο άθλιος γυιός του χαμάλη τα έβγαζε λοιπόν έτσι πέρα μαζί του ως το τέλος, χάρις στην επέμβασι της θείας προνοίας. Και θυμωμένος ώρκίστηκε να πῆ αυτός την τελευταία λέξι.

Κάλεσε λοιπόν τον αρχηγό της αστυνομίας του παλατιού και τον πρόσταξε να απολύσει την άλλη μέρα πρωί-πρωί όλα τα όργανά του. Και το άλλο βράδυ πήγε να ιδῆ τί είχε απογίνει ο Μαχμούτ. Λίγο έλειψε να πέση τότε κάτω απ' την έκπληξί του, όταν είδε δυο μεγάλες λαμπάδες να φωτίζουν το τραπέζι του που δεν χωρούσε πειά τα τρόφιμα, που το ξεχειλίζουν.

— Μά την ιερῆ γενειάδα του 'Αλλάχ! φώναξε. Έγινες λοιπόν πλούσιος, φίλε μου! Μά δεν σ' έδιωξαν κι' έσένα απ' το παλάτι;

Τότε ο Μαχμούτ του απάντησε:

— Ναι, φίλε μου... Μά συλλογίστηκε ότι, μιὰ και μ' έδιωξαν, το σπαθί μου δεν μου χρειαζότανε πειά. Πῆγα λοιπόν σ' έναν έμπορο σιδηρικῶν και του πούλησα τῆ λεπίδα του πέντε τάλληρα, βάζοντάς τον συγχρόνως να την αντικαταστήση με ξύλινη.

— Αυτῆ τῆ φορά, ψιθύρισε ο καλίφης, σε κρατάω! Η καλωσύνη του 'Αλλάχ έχει όρια...

Γύρισε στο παλάτι του κι' εκεί κάλεσε τον βεζύρη του και τον πρόσταξε:

— Αύριο το πρωί να βάλῃς τελάληδες να διαλαλήσουν στο λαό ότι θ' άποκεφαλιστῆ ο δολοφόνος που πιάστηκε προχθές κι' ότι ο καλίφης 'Ααρούν - άλ - Ρασίντ προσκαλεῖ όλους τους πιστούς υπηκόους του να παρασταθοῦν σ' αυτῆ.

Με τα χαράματα, ἡ πλατεία που θα γινόταν ἡ εκτέλεσις γέμισε από κόσμο και σε λίγο ο καλίφης παρουσιάστηκε μαζί με όλους τους βεζύρηδες του.

Ανάμεσα στο πλήθος ἦταν κι' ο Μαχμούτ, ο οποίος αναγνώρισε με τρόπο στον αρχηγό των πιστών τον έμπορο που φιλοξενούσε κάθε βράδυ.

Ο καλίφης τον αναγνώρισε κι' αυτός και γέλασε μέσα στα γένηια του καθώς

— Γι' αύριο έχει ο 'Αλλάχ!

Οι στρατιώτες κυνηγούσαν έναν δολοφόνο

Η ΣΕΛΙΣ ΤΗΣ ΕΥΘΥΜΙΑΣ

ΕΒΡΑΪΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΜΩΨΣΗ, εἶν' ἀλήθεια αὐτὸ ποὺ λένε ;
 — Τί, Ἀαρών;
 — Ὅτι ὁ ταμίας σου ἔφυγε μὲ τὴν κόρη σου καὶ μὲ τὸ ταμεῖο σου.
 — Ἀλήθεια. Εὐτυχῶς ποὺ αὐτὸ τὸ παιδί μετενόησε καὶ ἄρχισε νὰ μοῦ ἐπιστρέφῃ ἕνα μέρος ἀπ' αὐτὰ ποὺ μοῦ ἔπῃρε.
 — Πόσα χρήματα σὰς ἐγύρισε;
 — Χρήματα ὄχι ἀκόμη. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος μοῦ ἔστειλε πίσω τὴν κόρη μου.

***

Ὁ Δαβὶδ Μάγερ καὶ ὁ Μωϋσῆς Χίρς ἀκολουθοῦν τὴν κηδεῖα τοῦ φίλου τους Μπλούμ.
 — Ὁ φτωχὸς ὁ Μπλούμ! λέει ὁ πρῶτος. Δὲν εἶχε τύχη. Δὲν εἶνε τρεῖς μῆνες ποὺ ἀσφάλισε τὴ ζωὴ του. Πέθανε τόσο γρήγορα!...
 — Καὶ δὲν εἶνε τύχη αὐτὸ, κύριε Μάγερ; λέει ὁ Χίρς. Ἐπλήρωσε ἀσφάλιστρα μόνον τριῶν μηνῶν, ἐνῶ ἡ ἐταιρεία γιὰ τόσο λίγα ἀσφάλιστρα ποὺ πῆρε, εἶνε ὑποχρεωμένη τώρα νὰ πληρώσῃ ὅλο τὸ ποσόν. Ὁ Μπλούμ πάντως ἔκανε ἐπικερδεῖς δουλειές.

***

Ἐνας παπᾶς μιλάει μ' ἕναν ραββῖνο :

— Τί θρησκεία καὶ ἡ δική σας! λέει ὁ παπᾶς. Γιατί ἡ συναγωγὴ σας εἶνε τόσο ἀκάθαρτες, ἐνῶ ἡ ἐκκλησίαις μας λάμπουν ἀπὸ καθαριότητα;

— Εἶνε ἀπλούστατο, ἀπαντᾷ ὁ ραββῖνος. Ὁ Θεὸς μας δὲν ἐπιτρέπει νὰ μπαينوθαίνου στὸν οἶκο του γυναικες ὅπως ὁ δικός σας, γιὰ νὰ τοῦ φτιάχνουν τὸ νοικοκυριό.

— Καὶ γιατί ὅταν ἀπευθύνεσθε στὸ θεὸ σας, μιλάτε τόσο δυνατὰ καὶ φωνάζετε, ἐνῶ στὶς ἐκκλησίαις μας προσευχόμεθα σιωπηλά;

— Γιατί ὁ θεὸς μας εἶνε λίγο γέρος, δὲν ἀκούει καλά. Ἐνῶ ὁ δικός σας εἶνε πολὺ νέος, ἔχει τ' αὐτιά του ἐν τάξει.

— Καὶ γιατί ἡ κηδεῖα σας εἶνε τόσο θλιβερὴ, ἐνῶ στὶς δικές μας πολὺς φορές παίζουν κομμάτια μεγάλων μουσικῶν καὶ ὑπάρχουν πάντοτε θαυμάσια ἄνθη;

— Ἐχετε δίκην, ἀπαντᾷ ὁ Ἑβραῖος. Ἡ κηδεῖα μας εἶνε πολὺ θλιβερὴ, ἐνῶ ἡ δική σας εἶνε σχεδὸν χαρούμενη. Δὲν σὰς κρύβω ὅτι προτιμῶ νὰ παρευρίσκωμαι σὲ κηδεῖα χριστιανῶν. Ἡ καρδιά μου

συλλογίστηκε σὲ πόση δύσκολη θέσι θὰ τὸν ἔφερνε τώρα χαρὶς, αὐτὴ τὴν φορὰ, νὰ μπορέσῃ νὰ ἐπέμβῃ ὁ Ἀλλάχ.

Τὸν κάλεσε, λοιπὸν, κοντὰ του καὶ τοῦ εἶπε :

— Τράβα τὸ σπαθί σου καὶ κόψε τὸ κεφάλι τοῦ δολοφόνου...

Τὸ εἶπε δὲ αὐτὸ γιατί ἤξερε πὼς ἡ λεπίδα τοῦ σπαθιοῦ τοῦ Μαχμούτ ἦταν ξύλινη κ' ἤθελε νὰ δῆ τί θάκανε μπροστὰ στὸν κόσμον.

Μὰ ὁ Μαχμούτ στάθηκε πιὸ πονηρὸς καὶ τοῦ ἀπάντησε, φιλώντας τρεῖς φορές τὸ χῶμα :

— Μεγαλειότατε, ἀν καὶ ξέρω πὼς ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶν' ἀθῶος, δὲν ἔχω ὡστόσο τὸ δικαίωμα νὰ μὴν ὑπακούσω στὴ διαταγὴ σου... Παρακαλῶ λοιπὸν τὸν Ἀλλάχ ποὺ τὰ βλέπει ὅλα καλύτερα ἀπὸ μᾶς, ἀν, στ' ἀλήθεια, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶν' ἔνοχος, νὰ κἀνῃ τὴν λεπίδα τοῦ σπαθιοῦ μου ἀνίκανη νὰ τὸν βλάψῃ.

Καὶ τράβηξε τὸ σπαθί του.

Μὰ τὴν ἴδια στιγμή ἕνα ρῖγος τρόμου διέτρεξε τὸ πλῆθος, ποὺ ἄρχισε νὰ φωνάζῃ :

— Θαῦμα! Θαῦμα!..

Ἡ λεπίδα τοῦ σπαθιοῦ τοῦ Μαχμούτ ἦταν ξύλινη...

Τότε ὁ Ἀαρὼν-ἄλ-Ρασίντ ἀναγκάστηκε νὰ παραδεχτῆ ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ τὰ βγάλῃ πέρα μὲ τὸν Ἀλλάχ καὶ πῆρε τὸν ἔξυπνο Μαχμούτ στὸ παλάτι του, σύμβουλό του.

ΓΚΥ ΝΤΕ ΤΕΡΑΜΟΝ

γίνεται περιβόλι.

***

Τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου ὁ Γιόσες βρῖσκει τὸν γαμπρό του νὰ καπνίζει.

— Τί κάνεις, Ἀαρών; Ἐγίνες ἀσεβὴς σὰν χριστιανός!

— Τί ἔκανα, ἀγαπητέ μου πεθερέ;

— Πῶς μπορεῖς, ἕνας Ἑβραῖος ἐσὺ, νὰ λησμονῆς ὅτι σήμερα εἶνε Σαββάτο;

— Δὲν τὸ λησμονῶ.

— Τότε ἐλησμόνησες ὅτι ἕνας Ἑβραῖος δὲν ἐπιτρέπεται νὰ καπνίζῃ τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου;

— Πῶς μπορῶ νὰ λησμονήσω τέτοιο πράγμα;

— Τότε γιατί καπνίζεις;

— Ἐλησμόνησα, ἀδερφέ, ὅτι εἶμαι Ἑβραῖος

***

Ὁ Σολομών εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ ἕνα κοστοῦμι καὶ ἀν ἀπένταρος ἐπῆγε σ' ἕναν ράφτη μὲ τὸν φίλο του τὸν Μπλός. Εἶδε μερικὰ ὑφάσματα καὶ ρώτησε τὴν ἀξία τους.

— Ἐφτακόσια φράγκα τὸ κοστοῦμι, εἶπε ὁ ράφτης.

— Πολὺ ἀκριβὰ, πάρα πολὺ ἀκριβὰ, εἶπε ὁ Σολομών. Θὰ πάω στὸν παλιό μου ράφτη.

Ὁ ράφτης, γιὰ νὰ μὴν τοῦ φύγῃ ὁ πελάτης, κατέβασε τὴν τιμὴν κατὰ πενήντα φράγκα καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖνος τῶβρισκε πάλι ἀκριβὸ, κατέθηκε ἄλλα πενήντα φράγκα. Ἔτσι τὸ κοστοῦμι συμφωνήθηκε ἑξκοκκία φράγκα.

Οἱ δύο φίλοι βγῆκαν ἀπὸ τὸ μαγαζί καὶ ὁ Μπλός εἶπε μὲ ἀπορία στὸ Σολομών :

— Δὲν σὲ καταλαβαίνω, Σολομών. Παζαρεύεις ἕνα κοστοῦμι ποὺ δὲν πρόκειται νὰ τὸ πληρώσῃς. Τί σημασία ἔχει γιὰ σένα ἀφοῦ δὲν πρόκειται νὰ δώσῃς πεντάρια, ἀν τὸ συμφώνησες ἑξακόσια φράγκα καὶ ὄχι ἑφτακόσια;

— Πάντοτε εἶσαι ἀνόητος, καὶ μὲνε, λέει ὁ Σολομών. Τῶκανα ἀπὸ λύπη γιὰ τὸν ράφτη. Ἔτσι ὁ καὶ μὲνος θὰ χάσῃ ἑκατὸ φράγκα λιγώτερα.

***

Ὁ Λεβὺ ἐπῆγε νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν φίλο του Κοὲν ποὺ εἶχε μεγάλο μαγαζί νεωτερισμῶν στὴν Ἀμιέν.

Τὸν βρῆκε εὐχαριστημένο ἀπὸ τὶς δουλειές του καὶ πατέρα ἑνὸς χαριτωμένου ἀγοριοῦ ὀχτῶ γρονῶν.

— Πές μας λοιπὸν ἐσὺ, μικρὸ μου,

ρώτησε τὸ παιδί, τί θὰ κάμῃς ὅταν μεγαλώσῃς;

— Ἐγὼ, κύριε Λεβὺ, εἶπε ὁ μικρὸς, θέλω νὰ γίνω τίμιος ἔμπορος.

— Τίμιος ἔμπορος; Ὡραῖο ἐπάγγελμα. Δὲν θὰ ἔχῃς καθόλου συναγωνισμό. Θὰ ἔχῃς μονοπώλιο τὴν τιμιότητα στὴν πόλι μας.

***

Ὁ Λεβὺ συναντᾷ τὸν Ρότ:

— Καλημέρα, φίλε μου. Τὰ βαθύτατα συλλυπητήριά μου. Ἄκουσα ὅτι ἡ γυναῖκα σου κἀκε στὴν πυρκαγιά τοῦ σπιτιοῦ σου.

— Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ αἰσθήματά σου, φίλε μου.

— Καὶ δὲν ὑπῆρχε τρόπος νὰ τὴν σώσῃς; Ὅλους τοὺς ἄλλους τοὺς ἔβγαλες ἀπὸ τὸ σπίτι.

— Κοιμόταν τόσο εὐχάριστα, φίλε μου, ποὺ δὲν μοῦ ἔκανε καρδιά νὰ τὴν ξυπνήσω!

***

Ὁ Μπλούμενταλ αἰσθάνεται ὅτι εἶνε ποιητὴς καὶ ὅταν τοῦ μὲνη καιρὸς γράφει ποιήματα. Μιὰ μέρα δείχνει ἕνα ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματά του σὲ κάποιον φίλο του.

— Αὐτὸ ξέρεις, τοῦ εἶπε ἐκεῖνος, δὲν εἶνε κακό. Μόνον ποὺ τὸ ἔγραψε ὁ Βερλαῖν.

— Εἶσαι μοχθηρὸς, τοῦ φωνάζει ὁ Μπλούμενταλ. Ξέρεις πολὺ καλά ὅμως ὅτι ὁ Βερλαῖν ἔχει τόσα χρόνια ποὺ εἶνε πεθαμένος.